



ČASOPIS O ŽIVLJENJU V DOMU  
LETNIK 12  
JUNIJ - 2021

# LE ENO JE POTREBNO

## Vrtnice za mesec rožnik

Prave stvari se vedno začnejo v srcu, šele potem pridejo v glavo, ki spravi naše telo v pogon. Tako je z vero, ki se rodi v naših srcih. Tudi prava molitev se vedno začne v srcu, skrita, brez besed. Neustrašno vre v nas, da bi se prebila do ustnic in celemu svetu povedala, da nas ima Bog rad. Naj prihaja molitev vedno iz naših src! Kakor imamo v maju šmarnice, ki so posvečene Materi Božji, imamo v juniju vrtnice na čast Srcu Jezusovemu. Po Mariji k Jezusu! Junijsko pobožnost v čast Srcu Jezusovemu so prvič obhajali leta 1833 v Franciji. Sto let pozneje so jo začeli uvajati pod imenom »vrtnice« tudi pri nas. Češčenje Srca Jezusovega je po nauku cerkve najbolj dovršeno praktično izpovedovanje krščanske vernosti. S tem češčenjem se bo vrnila vernost v naše dostikrat tako zelo razkristjanjene domove. Jezus nas bo pritegnil k svojemu odprtemu Srcu in nam podaril neizčrpne zaklade svoje ljubezni. Tako bomo znova in znova veseli zajemali iz tega vrelca božje dobrote obilje milosti. *»Člani neke družine so se zbrali na srečanju. Z njimi je bil tudi stari oče. Otroci so bili že odrasli in so si ustvarili svoje lepe družine. Sorodniki so ga vprašali, kaj bi svetoval tistim, ki bi radi vzgojili svoje otroke tako, kakor jih je on. Njegov nasvet je bil kratek: »Ohranite družinsko molitev!« Poudaril je, da si je njegova družina vedno vzela čas za skupno molitev. »V trenutkih, ki smo jih namenili molitvi, smo čutili, da je Bog z nami, kakor je zagotovil Jezus. Z molitvijo smo krepili vero v njegovo bližino. Družine, ki molijo, prejemajo moč, katere tisti, ki ne molijo, ne poznajo.«*

(Vir: RUSTJA, Božo. Povejmo z zgodbo. Ognjišče, 2017, leto 54, št. 1, str. 85.)



Amicus Dei

Vabljeni na tradicionalni  
**VEČER POD LIPO**



Četrtek, 24. 6. 2021 ob 19. uri

Pod lipo pred cerkvijo svetega Nikolaja v Logatcu

## Medard (457-ok. 560)

**8. junij**

Gotovo ste že slišali tisti pregovor, ki pravi: »Kakršno vreme Medarda kane, takšno štirideset dni ostane.« Sveti Medard, ki danes goduje, z vremenom nima nič opraviti; v pregovor je prišel zato, ker so dolgoletne izkušnje kmečkih ljudi pokazale, da se prve dni junija vreme rado za dlje časa ustali – lepo ali grdo. Če je vreme lepo, se začenjajo pripravljati na košnjo.



Življenje tega svetniškega moža, ki je bil rojen na severu Francije leta 457, sta popisala latinska pisatelja Venancij Fortunat in sv. Gregor iz Tursa. V svoja zapisa sta natresla precej ljubkih legend. Ena od teh pripoveduje, kako je nekdo prišel v njegov vinograd grozdje krast. Veliko si ga je naložil, ko pa je hotel oditi, ni več našel izhoda. Zjutraj so ga vsega upehanega našli Medardovi delavci in ga peljali h gospodarju. Ta ga je poučil, kako grda pregreha je tatvina in mu ukradeno grozdje podaril. Zaradi te prigode častijo sv. Medarda kot zavetnika vinogradov.

V otroških in fantovskih letih se je Medard ukvarjal s kmečkimi opravili. Ko je začel malo globlje razmišljati o svojem življenju, je sklenil, da postane duhovnik. Po nekaj letih škofijske šole je prejel mašniško posvečenje. Tedaj mu je bilo triintrideset let. Nato je štirideset let goreče deloval kot dušni pastir. Bil je vnet pridigar, s svojim spokornim življenjem pa je bil najlepši zgled svetniškega duhovnika. Vse, kar je imel, je delil revnim, zato ni čudno, da so ljudje po smrti škofa v mestu Vermandoisu hoteli imeti za naslednik Medarda, čeprav je bil tedaj star že 73 let. Tudi kot škof je živel enako kot prej: spokorno, v ljubezni do Boga in do bližnjega. Obhodil je vse kraje svoje škofije, da bi osebno spoznal čim več svojih vernikov. Ko je umrl škof v mestu Toumayju, so



verniki želeli biti podrejeni Medardu. Tako je svetnik upravljal dve škofiji, ki sta se kasneje (v 12. stoletju) za stalno združili. Del nove škofije je bil še poganski in Medard je imel prav trdo delo, da je malikovalstvo iztrebil in ljudem oznanil evangelij ljubezni.

Umril je okoli leta 560. Najprej so ga pokopali v mestu Tournai, pozneje pa so njegove posmrtno ostanke v slovesnem sprevodu prenesli v Soissons. Kralj Sigibert je dal nad njegovim grobom postaviti veličastno cerkev.

Sv. Medarda najpogosteje upodabljajo kot škofa v mašnem plašču in s škofovsko palico, delečega miloščino. Kot svojega zavetnika ga častijo kmetje, zlasti kosci, pa tudi pivovarji in jetniki. K njemu se zatekajo v prošnjah za dež ali lepo vreme, za dobro košnjo, za rodovitnost polj in vinogradov.

Pripravila Marica

## LITERARNI KOTIČEK

### Dedkove solze - nadaljevanje

Preden se je pomlad v polnosti razcvetela, sva se z dedkom odpravila na krošnjarjenje. Peš, z majhnim lesenim vozičkom, natovorjenim z najjinimi izdelki, sva hodila od hiše do hiše, nekatere so bile oddaljene druga od druge tudi po deset minut hoda. Prav pri vsaki hiši so kakšno stvar kupili, tudi zato, ker so dedka dobro poznali in so vedeli, da bodo dobili dobro blago. »Bogdaj, Pepe, letos si pa malo pohitel z obiskom,« je dedka pozdravil lepo oblečen gospodar, ko sva po velikem in čistem dvorišču stopala proti njemu. Sedel je pri kamniti mizi pod košato lipo. Videlo se je, da so tu doma premožni ljudje. »Minka, prinesi nekaj mesnatega na krožniku in polič rujnega. Pa nekaj soka! Obiskala sta nas Grivarjev Pepe in njegov vnuk,« je glasno naročil svoji ženi.

»No, fantič, kako ti je že ime?« je rekel v isti sapi. »Žiga sem!«

»Takšnega korenjaka bi naša kmetija krvavo potrebovala in ga vzela za svojega. Kaj praviš na to, Grivar?« je ponosno izustil gospodar in pogledal dedka.

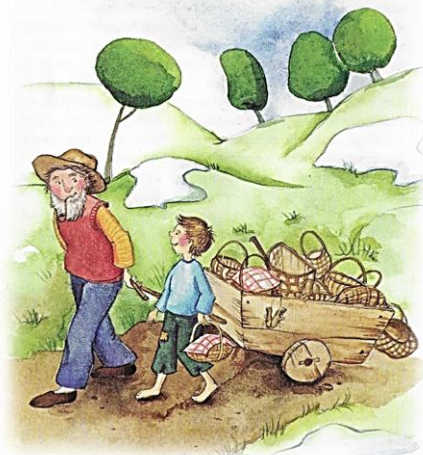
Še preden je dedek odgovoril, sem sam takoj pripomnil: »To pa že ne, meni je pri dedku čisto lepo.« »Pri nas bi ti bilo še lepše, ne bi ti bilo

treba veliko delati, za to imamo hlapce in deklet, z leti pa bi postal gospodar,« je podprl svojo ponudbo. »No, mislim, da iz te moke ne bo kruha, Lenart. Nisem ti prišel ponujati vnuka, ampak koše, cajne in košare,« je mirno segel v pogovor dedek in me pobožal.

Jož, kako sem bil tisti trenutek srečen, predvsem pa ponosen na dedka. Vedel sem, da me pod nobenim pogojem ne bi dal drugim ljudem. Na gospodarja sem bil tako jezen, da tudi soka nisem hotel popiti, čeprav me je dvakrat spomnil nanj. »Dedek, pojdiva, čaka naju še dolga pot,« sem začel priganjati, čeprav se mi ni nikamor mudilo, le bal sem se, da bo gospodar postal vsiljiv. Pa se je vse zgodilo po moji volji. Gospodarju sva prodala dva največja koša in dve košari ter se po prašnem kolovozu odpravila naprej. Kmalu sem od veselja začel žvižgati in pritegnil mi je še dedek.

Ko sva zavila med zelene pašnike, se je oglasil dedek: »Si slišal starega osla, kaj, Žiga? Meeeni, ki mi pomeniš vse na svetu, si upa reči, da bi te dal njemu. Jož, kaj mu pride na misel? Že res, da nima svojih otrok, vendar za to nisem jaz kriv. In kako hladno mi je to rekel, kakor bi se pogovarjali o konjih in kravah. Kakor da te jaz ne morem preživljati. Tako velik gruntar, kakor je on, res nisem, hvala Bogu pa je pri hiši vsega dovolj,« se je pridušal dedek. »Oh, dedek, saj ni vredno tvojega zdravja, da se toliko razburjaš. Jaz vem, da me ne bi dal za poln voz denarja, za nič na svetu. Daj, raje zapojva tisto pesem o mlinarju, ki je bila menda namenjena tvojemu očetu, da pozabiva na gospodarjevo blebetanje,« sem prepričeval dedka. »Pa dajva, ko si že tako vztrajen,« je nekoliko popustil moj ljubljeni dedek.

Ob potočku nad vasjo  
vaški mlinar Tinček  
na valovih bistre vode  
lesen postavil si je mlinček.  
Klip, klap, klop – klip, klap, klop.  
Zdaj od jutra pa do mraka  
poganja voda mlinček,  
v njem nam zlato zrnje  
melje mlinar Tinček.  
Klip, klap, klop – klip, klap, klop.



Pa se dedek kljub pesmi še kar dober del poti ni mogel pomiriti. Kar naprej je nekaj godrnjal.

Se nadaljuje

## SPOMINSKE DROBTINICE

### Pogovor z go. Minko Dragman

*Draga naša ga. Minka. Par dni nazaj ste praznovali svoj 99-ti rojstni dan. Čestitamo! Zakorakali ste v stoto leto svojega bivanja na tem našem planetu. Ali bi nam hoteli povedati kaj o sebi? Se sedaj, v stotem letu, kaj drugače počutite? Še vedno ste krepkega zdravja, hodite, urejate se sami, lepo zapojete, molite, berete ... Ali bi nam mogoče izdali skrivnostni recept za doživetje tudi nam izzivalne starosti? Vsega spoštovanja vredne!*

Rojena sem leta 1922 na Dolenjskem, v Šentjerneju. Leta 1968 sem prišla na Gorenjsko k Sv. Lenartu. Bila sem kuharica (gospodinja). Biti gospodinja v župnišču je poseben poklic. Lenart je med griči, težko je bilo vedeti, kje sonce vzhaja in kje zahaja. Ko je bilo oblačno, je bilo še toliko slabše. Kuhati sem se učila pri nunah. Naredila sem petmesečni tečaj. Potem se je bilo treba znajti, kakor pač sam veš in znaš. Doma smo imeli majhno kmetijo, dela sem bila vajena. Vedno se je trdo delalo. Po vojni so bile cerkve poškodovane. V Sv. Lenartu je bilo treba popraviti cerkev. Zavihali smo rokave. Ko cerkev še ni bila »uštimana«, smo imeli sv. maše v baraki. Hostije sem pekla na štedilniku na drva. Zamesila sem tekoče testo iz bele moke in vode. Potem sem ga vlila v klešče, stisnila in pekla. Klešče sta sestavljali dve plošči. Hostije je bilo težko rezati. Morale so biti ravno prav pečene, drugače se je drobilo. Pozneje smo kupili peč na elektriko in takoj je bilo lažje.



Med drugimi opravili sem imela nalogo tudi prati. Najtežje je bilo prati albe, ker je velik, ali pa kašne velike prte. Prala sem v škafu, na izvirčku. Vse sem rada delala, ampak treba se je bilo navaditi. Največ dela je bilo za praznike, saj se je bilo potrebno nanje pripraviti.

Če bi lahko še enkrat živela, bi takoj pisala dnevnik, da bi lahko prebrala, kaj se je dogajalo in kaj se je zgodilo zanimivega. Sedaj bi prebrala in natančno vedela kako in kaj, tako pa tudi kaj zamešam.

Kot sem že prej rekla, dela ni zmanjkalo, učenja tudi ne. Tudi zvoniti se je bilo treba navaditi. Včasih sem premalo potegnila za vrv in zvoka ni bilo. V Sv. Lenartu sem bila štiri leta. Potem se je župnik preselil v Poljane nad Škofja Loko, vrnil se je v svojo rojstno faro. To se redko zgodi. V Poljanah so takrat gradili novo cerkev. Farani so pomagali pri izgradnji. Po vojni je bila revščina in se je težko kaj dobilo. Ni bilo materiala. To je bila največja ovira pri gradnji. Župnik je imel vozilo na treh kolesih. Odpiralo se je navzgor. Imelo je sedež za šoferja in še dva sedeža zadaj.

Vodo smo imeli kapnico. Pri izgradnji nove cerkve je bilo veliko dela, tako da je bilo tudi veliko delavcev. Tudi zanje je bilo potrebno kuhati. To pa je bilo naporno. Pozneje so se farani zmenili in so vsak dan pri drugi hiši kuhali za delavce. Blizu cerkve je bila gostilna in trgovina. Tam smo nabavljali potrebščine. Tudi posodo sem si včasih od njih sposodila. Ko sem jo odrabila, sem jo vrnila. Pri tej hiši je bilo več otrok. Jaz sem prijateljevala z dvema njihovima deklicama – sestrama. To je bila moja družina. Skupaj smo pele v cerkvi. Rojstnih dnevo

v smo nismo praznovali. Tam, kjer smo stanovali, je bilo tudi za ogrevanje težko. Samo v krušni peči smo kurili. Do sob je težko prišla toplota. Tudi zajce smo redili, tako da ni bilo treba biti lačen. Ko je župnik delal zvonove in ga ni bilo v župnišču, sem za



nekaj časa šla domov. Spet premišlujem, kako bi bilo lepo, če bi pisala dnevnik in bi ga sedaj imela.

Potem je župnik zbolel. Bil pa je sedem let mlajši od mene. Dobil je pomoč. Prišel je drug župnik. Domači župnik ga je zelo težko sprejel. Leta 2005, v svojem 76- letu starosti je župnik umrl. Še tri leta sem kuhala za novega župnika. Imela sem težave s črevesjem.

Šla sem v bolnišnico Petra Držaja, kjer so me operirali. V Logatec sem prišla po operaciji 8. junija 2009, torej pred dvanajstimi leti. Za mene je bilo takoj boljše. Ni bilo treba več kuhati. Poskrbljeno je bilo zame. Ta Dom je eden med prvimi, ki je bil odprt za nas, ostarele. V začetku mojega bivanja v Domu sva bili dve v sobi. Takrat se je tukaj še gradilo. Bilo je tudi ropotanje, ampak kaj češ, drugače tudi ne gre. Treba je tudi graditi, da imajo drugi kje biti. Tako, da sem bila vesela, ko sem prišla sem. Vedno sem rada molila. Od kar sem tukaj, pa imam veliko časa za molitev. To vam povem: »**Selitev v dom ni nič hudega, ampak vsake priselitve se je treba privaditi.** Sedaj sem par dni v stotem letu – nič se ni spremenilo. Vse je enako kot prej.

Novi dnevi se rojevajo. Takšna so Božja pota, nihče izmed nas ne ve, kdaj se njegov čas na tem svetu izteče in pride odhod domov.

*Hvala lepa, ga. Minka, za izčrpen pogovor in razkrivanje vsebine vašega bogatega življenja. Recepta za dolgo življenje pa nam niste podali. Morali ga bomo razbrati iz vašega pripovedovanja ter sami poiskati vsak svojo lastno smer. Še enkrat: ČESTITAMO in VOŠČIMO VSE NAJBOLJŠE!!!*

*Pogovarjala sem se Zagorka.*

---

## **Obisk g. župnika Martina Goloba**

---

Lep dan se nam je obetal v torek, 18. maja. Sonce nas je razveselilo, saj ga pogrešamo v tem letošnjem bolj aprilskem maju. Razveselil nas je tudi dogodek, ker smo lahko spet bili v družbi v naši Jožefovi dvorani. Zbralo se nas je kar veliko, tudi prostovoljci so bili prisotni. Polni pričakovanja smo z navdušenjem pozdravili našega prijatelja in prijatelja številnih prebivalcev naše domovine in tujine, g. MARTINA GOLOBA, župnika iz Grosupljega. Skoraj vsi ga poznamo, ker je v času korona krize začel prenašati Bogoslužje po modernih medijih. Veliko ljudi spremlja njegove svete maše preko TV Golice in preko njegove



strani na Facebooku.

Na svoj preprost način zna pristopiti k človeku in tako je tudi nas pozdravil s svojim značilnim nasmeškom. Pripovedoval nam je o svojem življenju, o domačiji, kjer zelo rad pomaga, če ima le urico časa. Imel je ljubeče otroštvo, večkrat je omenjal tudi stare starše. Ima pet bratov in vsi se dobro razumejo. Kot srednješolec je imel več idej za nadaljevanje študija. Želel je biti kmet ali novinar ali filozof. Ker je bilo še prosto mesto za vpis na teologijo, se je vpisal tja in zorel v svojem študiju in, hvala Bogu, postal duhovnik.

Je zelo živahen, ima veliko dobre volje in humorja. Predvsem ima rad življenje, ljudi in njihove zgodbe. Potrudi se čim bolj uspešno pomagati človeku, ki ga prosi za pomoč. Vero želi predvsem pričevati. Prej je služboval v Srednji vasi pri Bohinju. Zdaj je v Grosupljem in ima veliko več faranov. Ker se njegove svete maše prenašajo v času korona krize preko družbenih omrežjih in jih spremlja od doma zelo veliko ljudi, se zaveda, da je to ena od zelo dobrih možnosti in potreba, da ljudje zbrano in pobožno spremljajo Božjo besedo, ko, žal, ukrepi zaradi pandemije ne dovolijo obiskovanja verskih obredov v cerkvi z velikim številom vernikov. Zato se še z večjo pozornostjo pripravlja za svete maše in nagovore. Ima veliko mladih prijateljev in tudi otroci ga imajo radi. Čeprav ima malo prostega časa, ga izkorišča tako, da včasih

»skoči« na kakšen hrib, ker ima zelo rad gore, kjer se malo spočije in dobi kakšen navdih.

Hitro je minil čas. Smo tudi zapeli, potem se je poslovil in nam zaželel Božje milosti in blagoslova. Seveda tudi »pomežik« ni manjkal.

Mi smo pa hvaležni tistim, ki so to srečanje omogočili. Dolgo časa bomo nosili s seboj to srečanje in upamo, da bomo tudi v bodoče deležni podobnih doživetij. Bog vas živi, dobri sodelavci!



Anamarija Maček

## Naša Minka

V samostanu na Dolenjskem imajo rek: Moli in delaj! Tega se je morala v življenju držati Minka Dragman, ki je dočakala svojih 99 let. Čestitamo! Vsak, ko pogleda nazaj, spozna, kako vse hitro mine. Enkrat vem, da je nekaj dni glasno kašljala in kuhala čaj iz zdravilnih rož in – ozdravela.

Spominjam se našega romanja na Brezje, 30. maja 2017. Gospod župnik je začel peti: Duša le pojdi z mano, z menoj na Božjo pot ... Peli smo vsi. Nato se je usedel poleg nje in na glas razložil, da ima »Minka neverjetno protekcijo, da sedi z njo župnik, ki je za ves avtobus le eden.« To je bilo smeha.

Drugi tak primer je bil, ko me je prosila, če ji s »pumpe« prinesem zdravilo. Popravila sem jo, če misli iz lekarne. Pravi: »Ne, na pumpi, vem, da imajo!« Tako mi je dala vzorec in sem šla tja. Pokazala sem, kaj želim. Prodajalec pravi: »Tam spredaj je, kar vzemite! Sama gledam, iščem: razstavljeno je bilo vse v vrstah, lepo urejeno. Predno sem jaz našla, je prodajalec prišel okrog pulta in mi pokazal, kje je razstavljeno. To je jemala po nasvetu mornarja in je hitro pomagalo.

*Pripis: zdravilo so iznašli Angleži za ribiče na severu, ki jih je varovalo, ker delajo v mrazu. Premierko Margaret Thatcher ga je jemala pred javnim nastopom. Imenuje se: Ribičev prijatelj, sestavljeno je iz mentola in evkaliptusa.*

Ob koncu kosila na svoj rojstni dan, 10. maja, je zapela: »Slava večnemu Bogu, vse stvari ga zdaj slavite ...« Tako se je zahvalila za svoje življenje. Že naslednji dan po zajtrku je dodala »iskrico«: »Sedaj korakam proti stotki.« Vprašala sem jo: »S katero nogo, levo ali desno?« Še je za hece in se je nasmehnila.

Pred časom, ko smo še imeli sprehode s sostanovalci po okolici Logatca, je vedno hodila s palico in rumenim klobukom na glavi. Na koncu smo jo le enkrat prepričali, da se je peljala na vozičku – je bolj udobno in lahko opazuje okolico.

Draga Minka, vsi ti želimo: le tako naprej ...

Stanovalka





Dragi moj pravnuk Urban. Ker si bil užaljen, da sem ti naredila torbico in ne letala, sedaj izpolnujem tvojo željo. Sporočam ti – letalo je pristalo. Pridi po njega in se odpelji pod oblake.

Tvoja prababica Marija Debevec

Majda P.

Besede, s katerimi bi opisala našo go. Majdo, so: delavna, potrpežljiva, prijazna, umirjena ... še bi se dalo naštevati. Njeno glavno kratkočasje so prtički. Vztrajno in potrpežljivo vbada šivanko v blago in z natančnostjo s pisanim sukancem veze. Motivi so prilagojeni letnemu času in praznikom, ki se praznujejo v tem obdobju. Sama pravi, da bi ji bilo dolgčas, če jih ne bi izdelovala. Delo jo izpolnjuje. Niti sama ne ve, koliko jih je že naredila. Prepričana sem, da že lepo število. Njene vezenine velikokrat krasijo mize v hiši, so pa izbrane glede na trenutne potrebe. Tako razveseljujejo opazovalce.



T. Z.

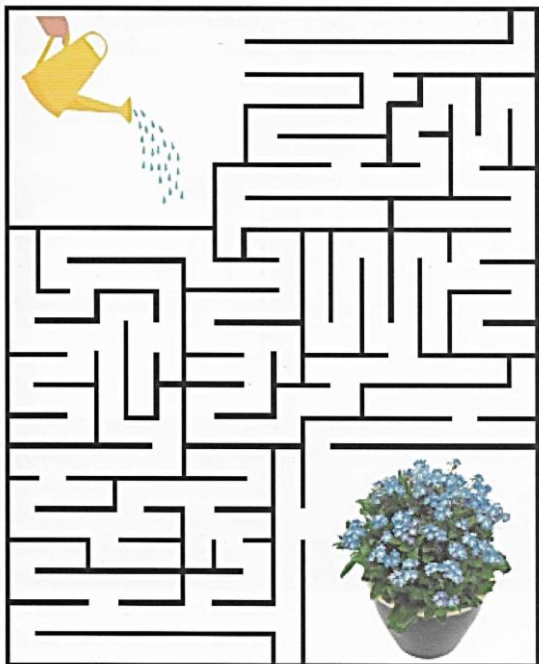
Ga. Ana Zakotnik vztrajno recitira, danes je to povedala:

Sonček sije, dežek gre, siva muca v breze gre.  
Kaj boš v brezah delala? Šibice bom rezala.  
Kaj ti bodo šibice? Metlico bom delala.  
Kaj ti bodo metlice? Hiško bom pometala.

T. Z.



## RAZVEDRILO



### Zalij spominčice!

Z barvico si pomagajmo najti pot, kjer bo voda pritekla do lončka. Če se zapletemo, zamenjajmo barvico.

## SMEJALNICA

Se pogovarjata dva ne preveč pametna: »A ti veš, zakaj ima policist na nočni omarici vedno dva kamna, ko gre spat?« »Ja, s prvim kamnom ugasne luč, z drugim pa preveri, ali ima zaprto okno.«

Mož sprašuje ženo: »Draga, ali si očistila ribo, ki si jo dala peči?« Žena: »Zakaj le, saj je bila vse življenje v vodi!«

Vnuk vpraša starega očeta: »V tvojih časih ni bilo interneta, googla in računalnikov. Kaj ste takrat uporabljali v šoli? Stari oče odvrne: »Možgane, možgane ...«

Žena razlaga možu, da je v dveh mesecih izgubila 15 kg. Mož: »Ampak nikjer se tega ne vidi. Kako to? Žena: »Bedak! Seveda se ne vidi, če sem jih pa izgubila!«

D. K.

Izdaja Dom Marije in Marte Logatec. Ureja Leonida Župančič.

